

دانشکده هنر

گروه ارتباط تصویری

عنوان: بررسی روند طراحی پوستره‌های تئاتر پس از انقلاب اسلامی ایران

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد رشته گرافیک

پژوهشگر:

اعظم درویشی

استاد راهنما:

استاد عبدالرضا چارئی

دانشکده هنر

پایان نامه کارشناسی ارشد رشته گرافیک اعظم درویشی

تحت عنوان

بررسی روند طراحی پوسترهای تئاتر پس از انقلاب اسلامی ایران

در تاریخ ..... توسط کمیته تخصصی ذیل مورد بررسی و تصویب نهایی قرار گرفت.

۱. استاد راهنمای پایان نامه

۲. استاد مشاور پایان نامه

۳. استاد داور

۴. استاد داور

۵. مدیر گروه

کلیه حقوق مادی و معنوی مترتب بر نتایج مطالعات، ابتکارات و نوآوری‌های ناشی از تحقیق موضوع این پایان‌نامه متعلق به دانشگاه نبی اکرم (ص) تبریز است.

به پاس قدردانی از قلبی آکنده از عشق و معرفت که
محیطی سرشار از سلامت و امنیت و آرامش و آسایش را
برایم مهیا نمود، این اثر را به همسر مهربانم که حس
تعهد و مسئولیت ایشان در زندگی‌مان تالوویی خدایی
دارد تقدیم می‌نمایم.

بی‌پند عمر خویش بر باد کنم
تقدیم به آستان استاد کنم

این فیض تو را چگونه من یاد کنم
یک قطره ز بحر عشق مولانا را

استاد فهیم و فرزانه جناب آقای چارئی
از اینکه با درایت و بصیرت کامل و جامع در مدار علم
و معرفت و با پرتو دانش و معنویت در طول این مدت با
اینجانب همسویی و همنوایی فرمودید کمال تشکر را دارم.
سپاس، سپاس، سپاس. از خالق علیم و حکیم، همواره صحت،
عظمت و پیشرفت جنابعالی را تمنا دارم.

با سپاس از دو وجود مقدس
آنان که ناتوان شدند تا من به توانایی برسم
موهایشان سپید شد تا من رو سفید شوم
و عاشقانه سوختند تا گرمابخش وجود من و روشنگر راهم باشند
پدرم و مادرم

از زحمات و راهنمایی‌های ارزشمندی که در طی این
مدت از سرکارخانم باقری مدیر گروه محترم دانشگاه دریافت
کرده‌ام متشکرم. محبت‌های بی‌دریغتان و گرمای امید بخش
وجودتان همواره در خاطره‌هایم باقی می‌ماند.

از زحمات سرکارخانم تراب، جناب آقای دکتر میلانی، جناب آقای مهندس میلانی، جناب آقای دکتر علی اکبرزاده، جناب آقای دکتر علوی، سرکار خانم جعفری و سرکار خانم نظری تشکر می‌نمایم. از اساتید گرانقدرم جناب آقای خزائی، جناب آقای مصطفی‌زاده، سرکار خانم شوشه‌ریزکمال تشکر را دارم. با سپاس از جناب آقای دکتر بختیاری، مرکز اسناد هنرهای نمایشی، مدیریت محترم کتابخانه کانون پرورش فکری و...

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
هشت	فهرست مطالب
۱	چکیده
۲	مقدمه
	فصل اول: تاریخچه مختصر نمایش در ایران
۷	۱-۱- رقص ها و آئین های مذهبی
۸	۲-۱- نمایش های پس از اسلام
۹	۳-۱- اشکال نمایش ایران تا دوره معاصر
۹	۱-۳-۱- نقالی
۱۰	۲-۳-۱- نمایش های عروسکی
۱۱	۳-۳-۱- تعزیه
۱۳	۴-۳-۱- نمایش های شادی آور
	فصل دوم: پوستر تئاتر
۱۶	
۱۷	۱-۲- پوستر تئاتر
۲۳	۲-۲- نخستین پوسترهای تئاتر
۳۳	۳-۲- پوستر تئاتر در قرن بیستم
۳۴	۲-۴- عوامل مؤثر در طراحی پوسترهای تئاتر
۳۵	۲-۴-۱- عوامل اقتصادی
۳۸	۲-۴-۲- عوامل اجتماعی
۴۰	۲-۴-۳- نقش کارگردانان تئاتر
۴۱	۲-۴-۴- نقش طراح
۴۲	۲-۴-۵- نقش مکانهای نصب پوسترهای تئاتر

۴۳	۵-۲- مکاتب بزرگ پوسترهای تئاتر در قرن بیستم
۴۳	۱-۵-۲- مکتب پوستر لهستان
۴۷	۲-۵-۲- مکتب پوستر کوبا
۵۱	۳-۵-۲- مکتب پوستر ژاپن
۵۴	۶-۲- پوسترهای تئاتر ایران از ابتدا تا انقلاب اسلامی
۶۷	۷-۲- پوسترهای تئاتر بعد از انقلاب اسلامی
۶۸	۱-۷-۲- هنر انقلاب اسلامی
۷۷	۲-۷-۲- نو آوری در هنر انقلاب اسلامی
۸۸	۳-۷-۲- پوسترهای تئاتر در دوران انقلاب و جنگ
۹۱	۴-۷-۲- پوسترهای تئاتر در دوران سازندگی
۹۳	۵-۷-۲- پوسترهای تئاتر در دوران اصلاحات
۱۰۷	۸-۲- بررسی محتوایی پوسترهای تئاتر پس از انقلاب اسلامی
۱۰۷	۱-۸-۲- هویت
۱۰۹	هویت اثر
۱۱۰	هویت در گرافیک
۱۱۲	هویت هنرمند
۱۱۲	۲-۸-۲- کارگردانی ذهن
۱۱۴	نیازهای انسانی، انگیزه زیستی و جستجوی معنا
۱۱۶	حواس پنجگانه
۱۱۶	واقعیت و حواس پنجگانه
۱۱۷	چندگانگی
۱۱۷	عقل و احساس
۱۱۸	۳-۸-۲- کارگردانی تصویر

۱۱۸	- جهان بینی
۱۲۰	- ابهام
۱۲۰	- عامه پسندی
۱۲۱	- شناخت
۱۲۱	- هنر و واقعیت
۱۲۱	- شکل و محتوا
۱۲۱	۲-۸-۴- بررسی ساختار
۱۲۲	- محدوده یا قطع پوستر
۱۲۲	- روش بازنمایی تصویر
۱۲۳	- نوع عنصر تصویری
۱۲۴	- نوع نوشتار
۱۲۴	- رنگ
۱۲۴	- کنتراست غالب
۱۲۵	- نوع ترکیببندی
۱۲۶	۲-۹- بررسی پوسترهای تئاتر فجر
۱۲۶	۲-۹-۱- پوستر بیست و دومین جشنواره تئاتر فجر
۱۲۸	۲-۹-۲- پوستر بیست و یکمین جشنواره تئاتر فجر
۱۲۹	۲-۹-۳- پوستر بیست و سومین جشنواره تئاتر فجر
۱۳۰	۲-۹-۴- پوستر نوزدهمین جشنواره تئاتر فجر
۱۳۲	۲-۹-۵- پوستر هجدهمین جشنواره تئاتر فجر
۱۳۵	۲-۹-۶- پوستر هفدهمین جشنواره تئاتر فجر
۱۳۷	۲-۹-۷- پوستر یازدهمین جشنواره تئاتر فجر

۱۴۱	۲-۱۰- نقد و بررسی چند پوستر تئاتر
۱۵۷	فصل سوم: نتیجه گیری
۱۶۱	منابع و ماخذ
۱۶۳	فصل چهارم: پروژه عملی
۱۶۴	۴-۱- شرح کار پروژه عملی
۱۶۵	۴-۲- خلاصه‌ی نمایش‌ها و تصاویر پروژه عملی

فهرست تصاویر

صفحه	عنوان
۸	تصویر ۱: اجرا کنندگان با صورتک بز
۸	تصویر ۱: ۲۰: تصویر دیواری نوحه بر مرگ سیاوش
۹	تصویر ۱: ۳: بخشی از یک نقاشی، قرن دهم
۹	تصویر ۱: ۴: نقاشی کار سلطان محمد نقاش، قرن دهم
۱۰	تصویر ۱: ۵: نقالی و پرده داری در دوران معاصر، عکس از هوشنگ علم
۱۰	تصویر ۱: ۶: قره گوز، نمایش سایه
۱۱	تصویر ۱: ۷: چند عروسک، معرفی چهره هایی از مردم ایران
۱۲	تصویر ۱: ۸: تعزیه در فضای باز با شبیه‌خوانان دوره گرد
۱۲	تصویر ۱: ۹: تکیه دولت، نقاشی اثر کمال الملک
۱۳	تصویر ۱: ۱۰: جمعی از تعزیه‌خوانان
۱۳	تصویر ۱: ۱۱: تصویر غول دلک بر کاسه نیشابوری، قرن دهم
۱۴	تصویر ۱: ۱۲: سیاه در یک نقاشی، قرن نهم هجری
۱۴	تصویر ۱: ۱۳: دو سیاه در حال رقص، طرح منسوب به بهزاد
۱۵	تصویر ۱: ۱۴: دسته موید در تیارت علی بگ (در زمینه دور نما هم دیده می شود)
۱۵	تصویر ۱: ۱۵: یک پرده دیواری، آگهی نمایش رستم و سهراب در تماشاخانه حافظ نو
۲۴	تصویر ۲-۱: پوستر های نمایش های عجیب و غریب، قرن ۱۹ م
۲۵	تصویر ۲: ۱: نحوه تبلیغات تئاتر در قرن ۱۹ م
۲۶	تصویر ۲: ۳: نمونه ای از آگهی هایی که بصورت دستی در منازل پخش می گردید، قرن ۱۹ م
۲۶	تصویر ۲: ۴: نمونه ای از بلیط های تئاتر، ۱۸۰۳ م
۲۷	تصویر ۲-۵: نمونه ای از پوستر گراور شده
۲۷	تصویر ۲-۶: پوستر نمایش اسب تروا فرن، قرن ۱۹ میلادی
۲۸	تصویر ۲: ۷: پوستر یک تئاتر در قرن ۱۹ م
۲۸	تصویر ۲: ۸: پوستر یک تئاتر در قرن ۱۹ م
۲۹	تصویر ۲-۹: پوستر یک اپرا، ژول شره، قرن ۱۹ م

- ۲۹ تصویر ۲-۱۰: پوستر یک نمایش. ژول شره. قرن ۱۹ م
- ۳۰ تصویر ۲-۱۱: پوستر تئاتر «اونو». بردزلی. قرن ۱۹ م
- ۳۱ تصویر ۲-۱۲: پوستر رنگی تئاتر. دادلی هاردی قرن ۱۹ م
- ۳۱ تصویر ۲-۱۳: پوستر رنگی تئاتر قرن ۱۹ م
- ۳۲ تصویر ۲-۱۴: پوستر های تئاتر پاریس. گروه تئاتر گراپوس. ۱۹۹۷ م
- ۴۴ تصویر ۲-۱۵: پوستر تئاتر، سویزی، ۱۹۷۷ م
- ۴۴ تصویر ۲-۱۶: پوستر تئاتر، نوشته جیمز جویس
- ۴۵ تصویر ۲-۱۷: پوستر تئاتر فانتزی، هنریک توماشفسکی، ۱۹۶۷ م
- ۴۵ تصویر ۲-۱۸: پوستر تئاتر الکترا
- ۴۶ تصویر ۲-۱۹: پوستر تئاتر، فرانچس استراوسکی، ۱۹۸۰ م
- ۴۶ تصویر ۲-۲۰: پوستر تئاتر، فدرا، یان لینتزا، ۱۹۸۰ م
- ۴۷ تصویر ۲-۲۱: پوستر های تئاتر لهستان
- ۴۸ تصویر ۲-۲۵: پوستر یک تئاتر کوبایی
- ۴۹ تصویر ۲-۲۶: پوستر تئاتر شطرنج
- ۵۰ تصویر ۲-۲۷: پوستر تئاتر بوسه های دزدیده شده، رنه آزکوی، ۱۹۷۰ م
- ۵۱ تصویر ۲-۲۸: پوستر یک تئاتر ژاپنی
- ۵۲ تصویر ۲-۲۹: پوستر تئاتر هیرو موهارا، ۱۹۹۸ م
- ۵۳ تصویر ۲-۳۰: پوستر ژاپنی تئاتر بانوی آلبوی
- ۵۹ تصویر ۲-۳۱: اعلان تئاتر، ۱۳۲۷ م
- ۶۰ تصویر ۲-۳۲: اعلان تئاتر مرد خسیس ۱۳۲۴۰ میلادی
- ۶۱ تصویر ۲-۳۳: چهار اعلان تئاتر مربوط به دهه ۱۳۲۰ م
- ۶۲ تصویر ۲-۳۴: اعلان برای تئاترهای لیلی و مجنون و مکرر زنان
- ۶۳ تصویر ۲-۳۵: اعلان برای پروگرام تبریز
- ۶۳ تصویر ۲-۳۶: اعلان برای تئاتر طبیب اجباری
- ۶۵ تصویر ۲-۳۷: اعلان برای تئاتر، مرتضی ممیز، ۱۳۴۹ و ۱۳۴۸ هـ ش
- ۶۶ تصویر ۲-۳۸: دو پوستر تئاتر اثر مرتضی ممیز

- تصویر ۲ ۳۶: مجسمه (تندیس) پرویز تناولی ۱۳۶۵
- تصویر ۲ ۳۷: آبستره، سودابه گنجه ای
- تصویر ۲ ۳۸: منوچهر برکشلو
- تصویر ۲-۳۹: دیزی، مارکو گر یگوریان
- تصویر ۲ ۴۰: نان، مارکو گر یگوریان
- تصویر ۲ ۴۱: پوستر جشنواره تئاتر فجر، ۱۳۶۴
- تصویر ۲ ۴۲: پوستر جشنواره تئاتر فجر، ۱۳۶۶
- تصاویر ۲ ۴۳: پوستر جشنواره تئاتر فجر، ۱۳۶۲ و ۱۳۶۷
- تصویر ۲ ۴۴: پوستر تئاتر، ابراهیم حقیقی، ۱۳۷۵
- تصویر ۲ ۴۵: پوستر تئاتر اولثانا
- تصاویر ۲ ۴۶: نمونه هایی از تئاتر، نیمه اول دهه ۱۳۸۰
- تصاویر ۲ ۴۷: دو نمونه پوستر از مرتضی ممیز، اجرای دستی
- تصویر ۲-۴۸: پوستر تئاتر عشق آباد، حسین خسرو جردی ۱۳۵۷
- تصویر ۲ ۴۹: پوستر تئاتر سوشون، ابراهیم حقیقی، ۱۳۷۹
- تصاویر ۲ ۵۰: پوستر تئاتر ایوانف، بهرام داوری، ۱۳۸۲
- تصویر ۲ ۵۱: پوستر تئاتر، فرشاد رستمی، ۱۳۸۵
- تصویر ۲-۵۲: تصاویر پوستر های تئاتر معاصر
- تصویر ۲ ۵۳: پوستر بیست و دومین تئاتر فجر
- تصویر ۲ ۵۴: پوستر بیست و یکمین جشنواره تئاتر فجر
- تصویر ۲ ۵۵: پوستر بیستمین جشنواره تئاتر فجر
- تصویر ۲ ۵۶: پوستر نوزدهمین جشنواره تئاتر فجر
- تصویر ۲ ۵۷: پوستر هیجدهمین جشنواره تئاتر فجر
- تصویر ۲ ۵۸: پوستر هفدهمین جشنواره بین المللی تئاتر فجر
- تصویر ۲ ۵۹: پوستر یازدهمین تئاتر فجر
- تصویر ۲ ۶۰: پوستر نمایش قبله عالم، ابراهیم حقیقی
- تصویر ۲ ۶۱: پوستر نمایش شازده احتجاب، طراح علی محمد علی احمدیان

- تصویر ۲ - ۶۲: پوستر نمایش کالیگولا، طراح: محمد خدائشناس ابهری ۱۴۵
- تصویر ۲ - ۶۳: پوستر نمایش عروسکی بازیگر تراژدی علی رغم میل خود ۱۴۶
- تصویر ۲ - ۶۴: پوستر نمایش خاله ادیسه، طراح سعید فتحی ۱۴۷
- تصویر ۲ - ۶۵: پوستر نمایش سنساره، طراح علی وزیری ۱۴۸
- تصویر ۲ - ۶۶: پوستر نمایش شام اول شام آخر ۱۴۹
- تصویر ۲ - ۶۷: پوستر نمایش معرکه در معرکه، طراح: سارا نامجو ۱۵۲
- تصویر ۲ - ۶۸: پوستر نمایش دندان طلا، طراح: سارا نامجو ۱۵۳
- تصویر ۲ - ۶۹: پوستر نمایش عشق آباد، طراح: آزاده محمدی ۱۵۴
- تصویر ۲ - ۷۰: پوستر تئاتر هنر ۱۵۵
- تصویر ۲ - ۷۱: پوستر تئاتر هنر ۱۵۶

چکیده:

آنچه از نظر خواهد گذشت، پژوهشی است که بر سیر تاریخی طراحی پوستره‌های تئاتر در ایران پس از انقلاب اسلامی می‌پردازد. فصل اول با نگاهی گذرا بر انواع نمایش آغاز شده در ادامه و اشکال عمده نمایشی در دوران معاصر شرح داده می‌شوند. در ادامه، این مجلد حاوی اطلاعات و تعاریفی پیرامون پوستر تئاتر است که فصل بعدی را تشکیل داده است و به بررسی اجمالی تأثیرگذارترین طراحان و جریان‌های طراحی پوستر برای تئاتر در دنیا پرداخته شده است. در ادامه مطالبی درباره طراحی پوستر تئاتر در ایران آمده است و تأثیر سه جریان اصلی بعد از انقلاب یعنی دوران انقلاب و جنگ، دوران سازندگی و دوران اصلاحات در گرافیک و خصوصاً طراحی پوستره‌های تئاتر مورد توجه قرار گرفته است. در فصل‌های بعدی به بررسی محتوای پوستره‌های تئاتر می‌پردازیم و به مقایسه یک کارگردان تئاتر با یک طراح پوستر می‌پردازیم تا بتوانیم در مقایسه هنرها به الگوی مشترکی برسیم و در مرحله بعدی کارکرد ذهن را بررسی می‌کنیم؛ اینکه هنرمند چگونه ذهن را کارگردانی می‌کند سپس به عوامل و چالش‌هایی که در روند طراحی پوستره‌های تئاتر مؤثر هستند می‌پردازیم و چندی از هنرمندان و پوستره‌های مطرح را مورد نقد و بررسی قرار می‌دهیم.

واژگان کلیدی: تئاتر، پوستر، پوستر تئاتر، نمایش، گرافیک

مقدمه

طراحان گرافیک در طول فعالیت حرفه‌ای خود، ممکن است با سفارش‌های مختلفی که موضوعاتی متنوع را در بر می‌گیرد، مواجه شوند. بی‌شک داشتن اطلاعاتی جامع از موضوع هر سفارش می‌تواند روند طراحی را منطقی و نتیجه را بهبود بخشد. «تئاتر» و «پوستر تئاتر» از آن نوع سفارش‌هایی است که هر طراح گرافیک، به طراحی پوستر تئاتر علاقه زیادی نشان داده‌اند. از همین رو، این سوال پیش می‌آید که:

۱. آیا طراحی پوستر تئاتر توانسته است نقش خود را در امر اطلاع‌رسانی ایفا نماید؟

۲. ماهیت طراحی پوستر در تئاتر ایران چگونه است؟

۳. مهمترین چالش‌های پیش روی پوسترهای تئاتر کدامند؟

هدف این رساله را می‌توان در دو بخش عمده خلاصه کرد: **هدف اول** اینکه با ارائه اطلاعاتی تاریخی و تخصصی در مورد تئاتر و همچنین پوستر تئاتر (بعنوان یک پیش زمینه مهم برای طراحی پوستر تئاتر)؛ مرجعی برای طراحان فراهم نموده تا با مطالعه اطلاعات جامع، پیرامون هنر تئاتر، آگاهانه و با پیش زمینه‌های علمی دست به طراحی بزنند.

هدف دوم این رساله، ارائه اطلاعاتی در مورد گرافیک، پوستر و پوستر تئاتر به کارگردانان و سفارش دهندگان پوسترهای تئاتر است تا با آگاهی از چالش و روند طراحی یک پوستر، بتوانند به طراحان کمک کنند تا در کنار یکدیگر به مطلوب‌ترین نتیجه برسند و **هدف دیگر** ارزیابی فرمالیستی و بررسی ساختارگرافیکی پوسترها است. در طول تاریخ هنر، همواره میان رشته‌های مختلف هنری، تعاملی وجود داشته است که سبب ارتقاء و پیشرفت شاخه‌های گوناگون هنری شده است همچنین می‌توان به ارتباط تنگاتنگی که همواره بین ادبیات و تئاتر در طول سالیان دراز وجود داشته و در جهت تعالی و ارتقاء این هنرکار ساز بوده است، اشاره کرد. هنرمندان موضوعاتی را می‌آفرینند که تا حد زیادی می‌تواند عقاید، تصورات و احساسات آنها را منتقل کند و یک اثر هنری قبل از هر چیز، نشان‌دهنده جهان‌بینی هنرمند و زمینه‌های اجتماعی و فرهنگی جامعه اوست.

تئاتر و یا فیلم شاید به گونه‌ای اشتراکات زیادی با ارتباط تصویری داشته باشند اما اگر به آنها از دید ادبیات بنگریم از ریشه‌های یک متن و نوشته بهره می‌جویند. ادبیات یکی از بسترهای اصلی تفکر، خلق و به تصویر

کشیدن است^۱. حتی گاه موضوعی ساده دست‌مایه کار قرار می‌گیرد، و بدان پرداخته می‌شود و در نهایت بار تصویری به آن افزوده می‌شود. این تصاویر خلق شده که از فیلتر ذهن هنرمند عبور می‌کند، می‌تواند در قالب یک فیلم و یا یک تئاتر و یا یک اثر ارتباط تصویری همچون پوستر متبلور شود. اینها در ذهن یک نویسنده که می‌تواند خالق اثر هم باشد، به جهان پیرامونش منتقل می‌شود.

برای بررسی دقیق طراحی پوسترها بایستی، اوضاع سیاسی و اجتماعی را بررسی می‌کنیم. هر دوره و جنبش هنری به دلیل بازتاب‌هایش می‌تواند ریشه‌ها و آثار مختلفی به جای بگذارد، بنابراین باید ما برای بررسی این موضوع، نه تنها در مورد یک رشته خاص، بلکه به ابعاد و اتفاقات در همه زمینه‌ها و رشته‌های مختلف آن بپردازیم. ورگه‌های مشترک در آنها به ما دید وسیع‌تری از خلق آثار هنری می‌دهد. مثلاً در بررسی پوسترهای تئاتر می‌توانیم در مورد اوضاع سیاسی و اجتماعی آن دوره خاص و یا تئاترهایی که در آن دوره ساخته می‌شدند و تفکر حاکم بر زمان، به دید بهتری دست پیدا کنیم و لازم است تا پوسترها از لحاظ ساختار گرافیکی و ترکیب بندی مورد بررسی قرار گیرند.

واقعیت این است که هنر هنرمند، محصول زندگی اجتماعی اوست و نیز نقش مبتکرانه او در جامعه به خوبی پذیرفتنی است. هنرمندان قابلیت مواد را کشف می‌کنند و آزادی بیان خود را می‌پروراند و به این طریق برای تغییر و اصلاح تعابیر و برداشت‌ها، شکل‌های بیانی جدید ابداع می‌کنند و بر ساختار اجتماعی با الگوهای فرهنگی خاص، تاثیر فراوان می‌گذارند. البته می‌توان گفت که تئاتر و گرافیک هر دو از جایگاه والایی در اجتماع برخوردارند و غالباً در ارتباط مستقیم با عامه مردم هستند و اساساً برای آنها خلق می‌شوند. هر چند تئاتر از ابتدا بعنوان یک فعالیت اجتماعی مؤثر تلقی می‌شده است در واقع با دیگر هنرها، کارکرد مشترکی دارد و می‌کوشد تا پیام‌های مشابهی به مخاطب خود برساند. تئاتر نیز چون سایر هنرها، زبان خود را دارد. این زبان متشکل از عناصر گوناگونی است که به شیوه‌های متنوع مطابق با قوانینی خاص برای القای پیام یک نمایش با هم ترکیب شده‌اند.

با اندکی دقت در رابطه میان هنر تئاتر و سایر هنرها، به خوبی در می‌یابیم که تئاتر نه تنها نیاز به تبلیغ و تعریف در بین اقشار جامعه دارد، بلکه خود از قوی‌ترین و بهترین رسانه‌ها، که همان طراحی پوستر و گرافیک است، می‌تواند بهره‌گیر و در جهت اطلاع‌رسانی به جامعه، خدمات ارزنده‌ای به مردم ارائه دهد.

امروزه پوستر به عنوان یک عامل مهم در اطلاع‌رسانی به مخاطبان؛ با توجه به پیام و محتوای نمایش و رعایت اصول زیبایی‌شناسی بصری، مورد استفاده قرار می‌گیرد و به عنوان یکی از عناصر جلب توجه مردم به سمت سالن‌های نمایش به حساب می‌آید. هنر تئاتر، قدمت بسیار زیادی دارد. در حالیکه گرافیک به معنی امروزی آن، پس از انقلاب صنعتی به تدریج شکل گرفته است، بنابراین پوستر تئاتر به صورت امروزی آن از پیشینه تاریخی طولانی برخوردار نیست. در طراحی و گرافیک، پوستر یکی از قدیمی‌ترین شاخه‌ها است و بسیاری از طراحان در این زمینه مشغول به

^۱ - دکتر فرهاد ناظر زاده کرمانی، *تئاتر معاصر جهان* (تهران: دفتر نشر آثار هنری، ۱۳۸۵) ص ۳۵